

STAROSTA WOŁOMIŃSKI

Wołomin, dn. 30.05.2016 r.

PCPR – 0716/60/2016

STAROSTWO
POWIATOWE W WOŁOMINIE
BIURO RADY
wpłynęło dnia 03.06.2016
Nr

Sz. P. Adam Jaczewski
Radny Powiatu Wołomińskiego

za pośrednictwem

Pana Janusza Werczyńskiego
Przewodniczącego
Rady Powiatu Wołomińskiego

W odpowiedzi na Interpelację z dnia 13 maja 2016 r., złożoną za pośrednictwem Przewodniczącego Rady Powiatu Wołomińskiego, dotyczącej wykonania analizy potrzeb lokalowych do realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej na terenie Powiatu Wołomińskiego, informuję, iż są podjęte działania, które mają na celu przygotowanie konkretnych rozwiązań.

Odbyły się spotkania podczas, których omawiano obecną sytuację funkcjonowania instytucji udzielających wsparcia mieszkańcom Powiatu. Najtrudniejszą sytuację lokalową mają trzy placówki: Warsztat Terapii Zajęciowej w Ząbkach, Środowiskowy Dom Samopomocy w Wołominie oraz Specjalistyczna Poradnia Rodzinna działająca w strukturze Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.

Jednym z proponowanych rozwiązań jest wykorzystanie budynku Oddziału Dziennego na terenie funkcjonującego Szpitala Drewnica, po przeniesieniu Szpitala do nowych pomieszczeń – planowany termin połowa 2017 r. Wskazany budynek pomieściłby zarówno Warsztat Terapii Zajęciowej, jak i Środowiskowy Dom Samopomocy z Wołomina, a w obecnie funkcjonującym Hostelu można byłoby utworzyć mieszkania chronione dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

STAROSTA WOŁOMIŃSKI

Wskazane rozwiązanie wymaga podjęcia rozmów z właścicielem terenu – Marszałkiem Województwa Mazowieckiego.

Kolejną sprawą do rozwiązania jest pozyskanie pomieszczeń dla Specjalistycznej Poradni Rodzinnej przy PCPR. Trwają ustalenia, iż Poradnia mogłaby zostać przeniesiona z obecnych pomieszczeń do budynku przy ul. 1 Maja, które są własnością Powiatu, a były przekazane w użyczenie organizacji – Polskiemu Stowarzyszeniu Osób z Upośledzeniem Umysłowym z Wołomina. Stowarzyszenie nie prowadzi obecnie w tych pomieszczeniach działalności, a umowa kończy się w 2017 r.

Samorząd powiatowy przyjął do wiadomości głos środowiska rodzin osób niepełnosprawnych i popiera inicjatywę poprawy warunków lokalowych wraz z utworzeniem dziennego ośrodka wsparcia dla osób z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu znacznym i głębokim oraz ze sprzężeniami i widzi potrzebę podjęcia działań zmierzających do utworzenia w/w placówki, która zapewniłaby odpowiednie wsparcie.

Liczne ustawy, w tym Ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r., Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie i wiele innych, wskazują, że jednostki samorządu terytorialnego przy realizacji zadań własnych i zleconych powinny zawierać umowy z innymi podmiotami, w tym z organizacjami pozarządowymi.

Samorząd Powiatu Wołomińskiego jest w trakcie ustaleń, głównie dotyczących możliwości rozwiązań prawnych, finansowych oraz funkcjonalnych oraz po dokonaniu analizy i sformułowaniu ostatecznych wniosków, poinformuje o dalszych możliwych rozwiązaniach dotyczących zabezpieczenia wsparcia środowiskowego dla osób z zaburzeniami psychicznymi z terenu Powiatu Wołomińskiego.

Jednocześnie należy zaznaczyć, że działania dotyczące realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej mogą być realizowane również przez inne samorządy, w tym samorząd gminny.

Z analizy potrzeb wynika, że najwięcej osób z niepełnosprawnością intelektualną pochodzi z Gminy Wołomin, dlatego też zasadne byłoby procedowanie utworzenia dziennego ośrodka wsparcia przez samorząd gminny.

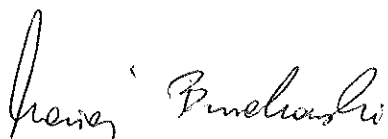
STAROSTA WOŁOMIŃSKI

Takie rozwiązanie umożliwiłoby zwolnienie miejsc w obecnie funkcjonujących placówkach, przez mieszkańców gminy Wołomin, a zarazem zmniejszyłoby to listę oczekujących w/w placówkach z terenu pozostałych gmin Powiatu.

Stan na dzień 30 maja br. to 25 brakujących miejsc w środowiskowych domach samopomocy.

STAROSTA

Kazimierz Rakowski

Załącznik:

- Zasady funkcjonowania Środowiskowego Domu Samopomocy na terenie Powiatu Wołomińskiego

Zasady funkcjonowania Środowiskowego Domu Samopomocy na terenie Powiatu Wołomińskiego

Na terenie powiatu wołomińskiego działają trzy środowiskowe domy samopomocy:

- jeden typu A dla osób psychicznie chorych prowadzony przez powiat w Wołominie
- trzy typu B dla osób z niepełnosprawnością intelektualną – jeden prowadzony przez powiat znajdujący się w Tłuszczu i dwa w ramach powierzenia realizacji zadania prowadzone przez organizacje pozarządowe - Caritas w Radzyminie i Towarzystwo Przyjaciół Dzieci koło w Ząbkach.

Ze względu na zgłaszane potrzeby środowiska osób niepełnosprawnych, które wnioskuje o utworzenie czwartego ŚDS-u typu B dla osób z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim i z niepełnosprawnościami sprzężonymi, PCPR pozytywnie opiniuje wnioskowanie do Urzędu Wojewódzkiego o utworzenie tego typu placówki na terenie powiatu lub gminy (ze wskazaniem na Gminę Wołomin), mając na uwadze analizę potrzeb środowiskowych.

WYTYCZNE

w sprawie zasad organizowania, prowadzenia i finansowania środowiskowych domów samopomocy

I. Zasady ogólne

1. a) Środowiskowy dom samopomocy, jest ośrodkiem wsparcia dla osób z upośledzeniem umysłowym lub z zaburzeniami psychicznymi, które w wyniku upośledzenia niektórych funkcji organizmu lub zdolności adaptacyjnych wymagają pomocy do życia w środowisku rodzinnym i społecznym, w szczególności w celu zwiększenia zaradności i samodzielności życiowej, a także ich integracji społecznej.

b) Uczestnikiem środowiskowego domu samopomocy może być:

- osoba przewlekle psychicznie chora,
- osoba upośledzona umysłowo w stopniu znacznym lub umiarkowanym oraz osoba z lekkim upośledzeniem umysłowym, gdy jednocześnie występują inne sprzężone zaburzenia, zwłaszcza neurologiczne,
- osoba wykazująca inne przewlekle zaburzenia czynności psychicznych, które zgodnie ze stanem wiedzy medycznej zaliczane są do zaburzeń psychicznych, z wyłączeniem osób uzależnionych od środków psychoaktywnych.

2. Prowadzenie środowiskowych domów samopomocy jest realizowanym przez jednostki samorządu terytorialnego, zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej.

3. Środowiskowe domy samopomocy działają w oparciu o ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2015 poz. 163 z późn. zm.),

4. Nadzór nad środowiskowymi domami samopomocy jest sprawowany zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2015 poz. 163 z późn. zm.), oraz rozporządzeniem Ministra Polityki Społecznej z dnia 23. Marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z dnia 27 października 2005 r.)

II. Organizacja i funkcjonowanie środowiskowych domów samopomocy

5. Środowiskowe domy samopomocy zapewniają wsparcie osobom z zaburzeniami psychicznymi i niepełnosprawnością intelektualną, w szczególności w zakresie aktywizacji, rehabilitacji i integracji społecznej, w miarę możliwości przy współudziale najbliższej rodziny uczestnika.

6. Środowiskowe domy samopomocy świadczą usługi w postaci indywidualnych lub zespołowych treningów samoobsługi i zajęć z zakresu kształtowania umiejętności społecznych, polegających na nauce, rozwijaniu lub podtrzymywaniu umiejętności w zakresie czynności dnia codziennego i funkcjonowania w życiu społecznym. Rodzaj i zakres usług powinien uwzględniać indywidualne potrzeby i możliwości psychofizyczne poszczególnych uczestników.

8. Tryb kierowania i umieszczania w środowiskowym domu samopomocy:

- a) osoba ubiegająca się o skierowanie do domu, jej przedstawiciel ustawowy lub pracownik socjalny składa wniosek wraz z orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności i zaświadczeniem lekarskim, wydanym przez lekarza psychiatrę lub lekarza neurologa, o stanie zdrowia i o braku przeciwwskazań zdrowotnych do uczestnictwa w zajęciach w domu oraz z informacją o sprawności w zakresie samoobsługi, do ośrodka pomocy społecznej właściwego ze względu na miejsce zamieszkania.
- b) jeżeli gmina miejsca zamieszkania osoby nie prowadzi, ani nie zleca prowadzenia domu, ośrodek właściwy ze względu na miejsce zamieszkania, przekazuje dokumentację wraz z kopią rodzinnego wywiadu środowiskowego do jednostki samorządu terytorialnego prowadzącej lub zlecającej prowadzenie domu.
- c) decyzję o skierowaniu do środowiskowego domu samopomocy i decyzję ustalającą odpłatność za korzystanie z usług wydaje właściwy organ jednostki samorządu terytorialnego, prowadzącej lub zlecającej prowadzenie domu.

9. Odpłatność za pobyt w środowiskowym domu samopomocy ustala się biorąc pod uwagę kryterium dochodowe określone w art.8 ust.1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej

10. Kwotę ustalonej odpłatności obniża się o jedną dwudziestą drugą za każdy dzień nieobecności osoby w domu oraz za każdy dzień roboczy, w którym osoba nie korzystała z usługi.

11. W przypadku nieobecności uczestnika z powodu choroby lub z innych ważnych przyczyn, osoba oczekująca na przyjęcie do środowiskowego domu samopomocy, może być przyjęta jako uczestnik „na zastępstwo”.

12. W celu efektywnej realizacji zadań środowiskowe domy samopomocy współpracują z :

- rodzinami, opiekunami uczestników i innymi osobami bliskimi,
- ośrodkiem pomocy społecznej oraz powiatowym centrum pomocy rodzinie,
- poradnią zdrowia psychicznego, szpitalem psychiatrycznym i innymi zakładami opieki zdrowotnej,
- powiatowym urzędem pracy,

- podmiotami uprawnionymi, o których mowa w art. 25 ustawy o pomocy społecznej,
- ośrodkami kultury i organizacjami kulturalno-rozrywkowymi,
- placówkami oświatowymi, innymi jednostkami świadczącymi usługi dla osób niepełnosprawnych.

13. Środowiskowe domy samopomocy, w zależności od tego, dla kogo są przeznaczone, dzielą się na domy dla:

- a) osób przewlekłe psychicznie chorych – typ A,
- b) osób upośledzonych umysłowo – typ B,
- c) osób wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych – typ C.

Domy mogą obejmować wsparciem więcej niż jedną kategorię osób.

14. Funkcjonowanie środowiskowego domu samopomocy określają:

- a) statut spełniający wymagania określone w art. 11 ust.2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, w przypadku, gdy środowiskowy dom samopomocy jest jednostką budżetową,
- b) regulamin organizacyjny,
- c) program działalności domu i plany pracy z uczestnikami,
- d) umowa z jednostką samorządu terytorialnego, w przypadku środowiskowego domu samopomocy prowadzonego przez podmiot uprawniony w rozumieniu art.25 ustawy o pomocy społecznej.

15. W przypadku zlecenia zadania polegającego na zorganizowaniu i prowadzeniu środowiskowego domu samopomocy przez podmiot uprawniony, o którym mowa w art.25 ustawy o pomocy społecznej, dokumenty wymienione w pkt 17 lit. a, b, c zatwierdza jednostka samorządu terytorialnego zlecająca prowadzenie domu.

16. Liczba miejsc w środowiskowym domu samopomocy nie może być mniejsza niż 15 i większa niż 60.

17. Standardy usług bytowych świadczonych przez dom niezbędne do prawidłowej realizacji zadań określa Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej (Dz. U. z dnia 17 grudnia 2010 r.).

18. Środowiskowy dom samopomocy działa co najmniej 5 dni w tygodniu po 8 godzin dziennie.

19. Kierownikiem środowiskowego domu samopomocy może być osoba, która spełnia warunki określone w art. 122 ustawy o pomocy społecznej. Kierownik ponadto powinien posiadać wykształcenie wyższe na kierunku mającym zastosowanie do realizacji usług w domu oraz minimum półroczny staż pracy na stanowisku, na którym miał bezpośredni kontakt z osobami z zaburzeniami psychicznymi. Do stażu zalicza się okres zatrudnienia w domu.

20. Kierownik środowiskowego domu samopomocy zatrudnia osoby niezbędne do realizacji zadań programowych, ze szczególnym uwzględnieniem zapewnienia efektywności udzielanego wsparcia i bezpieczeństwa uczestników, w tym:

- psychologa,
- pedagoga,
- pracownika socjalnego,
- instruktora terapii zajęciowej,
- psychoterapeuty,
- pielęgniarki,

- rehabilitanta, technika fizjoterapii,
- asystenta osoby niepełnosprawnej,
- opiekuna,
- inne, niezbędne do prowadzenia zajęć w domu.

21. Osoby zatrudnione w środowiskowym domu samopomocy do prowadzenia określonego rodzaju zajęć lub wykonywania innych czynności winny posiadać kwalifikacje określone w rozporządzeniu w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych.

22. W przypadku środowiskowego domu samopomocy prowadzonego przez podmiot uprawniony, określony w art.25 ustawy o pomocy społecznej, na zlecenie jednostki samorządu terytorialnego, osoby zatrudnione winny posiadać kwalifikacje określone w rozporządzeniu w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych.

23. Pracownicy domu tworzą zespół wspierająco-aktywizujący.

24. Wskaźnik zatrudnienia pracowników zespołu wspierająco-aktywizującego wynosi nie mniej niż 1 etat na:

- a) 6 uczestników w domach typu A
- b) 5 uczestników w domach typu B lub C

25. Działania środowiskowego domu samopomocy mogą być wspierane przez opiekunów uczestników – wolontariuszy, o których mowa w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

26. Kierownik środowiskowego domu samopomocy odpowiada za opracowanie i realizację programu działalności oraz planów pracy. Program działalności i roczny plan pracy domu zatwierdza podmiot prowadzący lub organ jednostki samorządu terytorialnego zlecającej prowadzenie domu, jeśli nie jest podmiotem prowadzącym dom. Program działalności domu przed zatwierdzeniem musi uzyskać akceptację Wojewody Mazowieckiego.

27. Zajęcia w środowiskowym domu samopomocy organizowane są w grupach i indywidualnie. Rodzaj i zakres zajęć dla każdego uczestnika są ustalane w indywidualnym planie wsparcia, aktywizacji, rehabilitacji i integracji społecznej, przygotowywanym przez zespół wspierająco-aktywizujący w porozumieniu i za zgodą uczestnika lub jego opiekuna prawnego, a także w miarę możliwości przy współudziale najbliższej rodziny uczestnika.

28. Plan postępowania wspierająco-aktywizującego obejmuje w szczególności:

- trening umiejętności samoobsługi, zaradności życiowej i funkcjonowania w codziennym życiu,
- trening umiejętności społecznych i interpersonalnych,
- trening umiejętności spędzania wolnego czasu,
- inne formy postępowania, w tym przygotowujące do uczestnictwa w warsztatach terapii zajęciowej, podjęcia zatrudnienia w warunkach pracy chronionej, na przystosowanym stanowisku lub rynku pracy,

29. W ramach działalności środowiskowego domu samopomocy za zgodą kierownika domu w wyznaczonych przez niego dniach i godzinach, mogą odbywać się także zajęcia klubowe przeznaczone dla osób niebędących uczestnikami środowiskowego domu samopomocy.

30. Środowiskowy dom samopomocy zobowiązany jest do prowadzenia dokumentacji zbiorczej oraz indywidualnej każdego uczestnika, w tym:

- a) dokumentacja zbiorcza:
- ewidencja:
 - obecności uczestników na zajęciach,
 - uczestników czasowo przebywających w szpitalu, domu pomocy społecznej lub innej placówce zapewniającej całodobową opiekę i pobyt,
 - byłych uczestników utrzymujących stały kontakt z domem,
 - dokumentacja pracy merytorycznej zespołu terapeutyczno-wspierającego
 - dokumentacja dot. działalności zespołu terapeutyczno-wspierającego, w tym: protokoły z posiedzeń (nie rzadziej niż raz na pół roku)
 - dzienniki zajęć terapeutycznych określające datę, nazwisko i imię uczestnika, rodzaj zajęć,
 - dokumentacja dot. współpracy z rodziną,
- b) dokumentacja indywidualna:
- kopia rodzinnego wywiadu środowiskowego,
 - kopia decyzji administracyjnej kierującej do domu,
 - dokumentacja medyczno-pielęgniarska, w tym:
 - kopia orzeczenia o stopniu niepełnosprawności,
 - zaświadczenie lekarskie wydane przez lekarza psychiatrę lub lekarza neurologa, o stanie zdrowia i braku przeciwwskazań zdrowotnych do uczestnictwa w zajęciach domu,
 - o diagnoza funkcjonalna opracowana w okresie do 2 miesięcy uczestnictwa osoby, w tym informacje o umiejętnościach uczestnika w zakresie samoobsługi i możliwości samodzielnego życia,
 - o indywidualny plan postępowania wspierająco-aktywizującego określający cele pracy z osobą, sposoby i termin realizacji oraz osoby odpowiedzialne, aktualizowany na bieżąco nie rzadziej niż raz na rok.

Zasady sporządzania, przechowywania i dostępu do dokumentacji określa regulamin organizacyjny lub statut środowiskowego domu samopomocy z zachowaniem przepisów ustawy o ochronie danych osobowych.

31. Informacje przekazywane do Wydziału Polityki Społecznej:

- sprawozdanie budżetowe (zgodne z odrębną informacją),
- sprawozdanie roczne z działalności domu,
- informacje o kontrolach przeprowadzanych przez inne instytucje wraz z przekazaniem wniosków – w przypadku wydania zaleceń,
- informacja dot. zamknięcia domu w czasie ferii lub wakacji,
- informacje o zmianach organizacyjnych,
- inne ważne informacje m.in. o występujących problemach zaburzających prawidłowe funkcjonowanie domu.

32. W terminie do dnia 10 lutego każdego roku kierownik środowiskowego domu samopomocy opracowuje roczne sprawozdanie z działalności domu w roku poprzednim, zawierające m.in. informacje o:

- a) formach przeprowadzonych zajęć, realizacji innych planowanych działań oraz uzyskanych efektach, w tym stopniu realizacji zadań,
- b) liczbie osób uczestniczących w poszczególnych rodzajach zajęć wraz z analizą frekwencji,
- c) liczbie uczestników, którzy opuścili dom, wraz z podaniem przyczyn ich odejścia,
- d) współpracy z rodzinami, opiekunami, ośrodkami pomocy społecznej, jednostkami ochrony zdrowia, powiatowym urzędem pracy, organizacjami pozarządowymi lub innymi podmiotami działającymi na rzecz integracji społecznej uczestników i efektach tej współpracy,

- e) aktualnych zasobach domu przeznaczonych na jego funkcjonowanie (infrastruktura i wyposażenie, środki finansowe z budżetu Wojewody Warmińsko-Mazurskiego i inne pozyskane na działalność bieżącą lub wydatki inwestycyjne, kadra stała i zatrudniana doraźnie),
- f) wnioski.

33. Sprawozdanie, o którym mowa w pkt 37, kierownik środowiskowego domu samopomocy przesyła jednostce samorządu terytorialnego prowadzącej lub zlecającej prowadzenie środowiskowego domu samopomocy, a także Wydziałowi Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego.

III. Finansowanie środowiskowych domów samopomocy

34. Wojewoda Mazowiecki przekazuje jednostce samorządu terytorialnego prowadzącej dom lub zlecającej jego prowadzenie podmiotowi uprawnionemu w rozumieniu art.25 ustawy o pomocy społecznej środki finansowe na bieżące koszty utrzymania środowiskowych domów samopomocy, umożliwiające ich prawidłowe funkcjonowanie, w ramach kwot dotacji ustalonych corocznie w części budżetu, której jest dysponentem.

35. Dotacje na realizację zadania przekazywane są w trakcie roku budżetowego comiesięcznie, po przedstawieniu przez jednostkę samorządu prowadzącą środowiskowy dom samopomocy lub zlecającą jego prowadzenie, reprezentowaną przez ośrodek pomocy społecznej bądź powiatowe centrum pomocy rodzinie, miesięcznego meldunku dotyczącego liczby uczestników zajęć środowiskowego domu samopomocy. W przypadku niewykorzystywania miejsc roczna dotacja na bieżącą działalność ulega zmniejszeniu.

36. W przypadku gdy jednostka samorządu terytorialnego zleciła w trybie przewidzianym ustawą o pomocy społecznej, prowadzenie środowiskowego domu samopomocy podmiotowi uprawnionemu do przyjęcia zlecenia w rozumieniu art.25 ustawy o pomocy społecznej, udzielenie dotacji na działalność bieżącą domu następuje po przedstawieniu, przez zlecającą jednostkę samorządu terytorialnego, w Wydziale Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, umowy z podmiotem przyjmującym zlecenie, uwzględniającej zapisy dot. zabezpieczenia infrastruktury i wyposażenia sfinansowanego z budżetu wojewody, w przypadku rozwiązania umowy.

37. Środki finansowe, o których mowa w pkt. 45 przyznawane są po rozpatrzeniu wniosku jednostki samorządu terytorialnego, podpisanego przez Prezydenta Miasta, Wójta, Burmistrza bądź Starostę, prowadzącej lub zlecającej prowadzenie środowiskowego domu samopomocy. Wniosek powyższy składa się w Wydziale Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie.

40. Środki finansowe przeznaczone na bieżące funkcjonowanie oraz tworzenie nowych jednostek bądź nowych miejsc w istniejących jednostkach, przyznawane są decyzją finansową Wojewody Mazowieckiego, określającą wysokość przyznanych środków i ich przeznaczenie.

IV. Uruchamianie nowych miejsc w istniejących środowiskowych domach samopomocy

41. W przypadku potrzeby uruchomienia nowych miejsc w środowiskowym domu samopomocy jednostka samorządu terytorialnego, która prowadzi dom lub zleciła jego prowadzenie podmiotowi uprawnionemu w rozumieniu art. 25 ustawy o pomocy społecznej,

składa do Wojewody wnioski o uruchomieniu dodatkowych miejsc. Wniosek podpisuje odpowiednio wójt, burmistrz, prezydent lub starosta.

42. Dokumentacja przekazana z wnioskiem, o którym mowa w pkt 49 winna zawierać:

- a) projekt stosownych zmian w statucie lub regulaminie organizacyjnym domu;
- b) aktualną liczbę uczestników środowiskowego domu samopomocy;
- c) uzasadnienie potrzeby zwiększenia liczby miejsc w środowiskowym domu samopomocy oparte na bilansie potrzeb w zakresie pomocy społecznej, opracowanym zgodnie z art. 17 ust.1 pkt 2 ustawy o pomocy społecznej w przypadku gminy lub art.19 pkt 18 tejże ustawy w przypadku powiatu, wraz z podaniem liczby osób, które wyraziły zainteresowanie uczestnictwem w zajęciach w ośrodku wsparcia i jednocześnie posiadają orzeczenie o niepełnosprawności ze względu na chorobę psychiczną lub upośledzenie umysłowe albo dysponują opinią lekarza specjalisty stwierdzającą występowanie zaburzeń psychicznych utrudniających funkcjonowanie społeczne i wskazującą potrzebę wsparcia w formie uczestniczenia w zajęciach środowiskowego domu samopomocy w celu osiągnięcia przez te osoby możliwie najpełniejszej samodzielności życiowej;
- d) koncepcję warunków realizacji zadań (kadrowych, lokalowych) przy zwiększonej liczbie uczestników.

43. Podstawą udzielenia dotacji na nowe miejsca w środowiskowym domu samopomocy jest pisemna akceptacja wniosku przez Wydział Polityki Społecznej Urzędu Wojewódzkiego, zawierająca informację o dacie udzielenia pierwszej dotacji na dodatkowe miejsca.

V. Tworzenie nowego środowiskowego domu samopomocy

44. W przypadku potrzeby uruchomienia nowego środowiskowego domu samopomocy wnioski o jego utworzenia składa do Wojewody jednostka samorządu terytorialnego, która zamierza prowadzić lub zlecić prowadzenie domu. Wniosek podpisuje odpowiednio wójt, burmistrz, prezydent lub starosta.

45. Do wniosku składanego do Wojewody winny być załączone następujące dokumenty:

- a) strategia jednostki samorządu terytorialnego w zakresie rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów wspierania osób niepełnosprawnych (w tym z zaburzeniami psychicznymi) zgodnie z art.17 ust.1 pkt 1 i art.19 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 o pomocy społecznej.
- b) uzasadnienie planowanej liczby miejsc w środowiskowym domu samopomocy oparte na bilansie potrzeb w zakresie pomocy społecznej, opracowanym zgodnie z art. 17 ust.1 pkt 2 ustawy o pomocy społecznej w przypadku gminy lub art.19 pkt 18 tejże ustawy w przypadku powiatu, wraz z podaniem liczby osób, które wyraziły zainteresowanie uczestnictwem w zajęciach w ośrodku wsparcia i jednocześnie posiadają orzeczenie o niepełnosprawności ze względu na chorobę psychiczną lub upośledzenie umysłowe albo dysponują opinią lekarza specjalisty stwierdzającą występowanie zaburzeń psychicznych utrudniających funkcjonowanie społeczne i wskazującą potrzebę wsparcia w formie uczestniczenia w zajęciach środowiskowego domu samopomocy w celu osiągnięcia przez te osoby możliwie najpełniejszej samodzielności życiowej;
- c) dokumentacja dotycząca organizacji i funkcjonowania ośrodka, zawierająca w szczególności:
 - projekt statutu lub regulaminu organizacyjnego środowiskowego domu samopomocy;
 - program działalności domu i plany pracy z uczestnikami;
 - wykaz osób planowanych do zatrudnienia w domu z podaniem ich kwalifikacji;

- dokumenty potwierdzające tytuł prawny nieruchomości przeznaczonej na potrzeby środowiskowego domu samopomocy;
 - opis bazy lokalowej z podaniem powierzchni ogólnej, użytkowej, wykazem i usytuowaniem poszczególnych pomieszczeń, z których będą korzystać uczestnicy oraz z planowanym wyposażeniem obiektu dla potrzeb realizacji zadania,
- d) dokumenty wymagane odrębnymi przepisami, w szczególności budowlanymi, z zakresu ochrony przeciwpożarowej oraz dotyczącymi stanu sanitarnego obiektu przeznaczonego na środowiskowy dom samopomocy,
- e) kosztorys realizacji zadania z podziałem na typy kosztów,
- f) zestawienie kosztów wyposażenia poszczególnych pracowni,
- g) kwota dotacji o jaką ubiega się organ wnioskujący z podziałem na rodzaje kosztów i harmonogramem uruchomienia środowiskowego domu samopomocy.

46. W przypadku akceptacji wniosku, Wojewoda określa kwotę dotacji na uruchomienie środowiskowego domu samopomocy w danym roku budżetowym odpowiednio do wysokości środków finansowych z rezerwy celowej przekazanych na ten cel do budżetu wojewody.

VI. Likwidacja środowiskowego domu samopomocy

47. a) Likwidacja środowiskowego domu samopomocy może nastąpić tylko w szczególnie uzasadnionym przypadku po uzyskaniu przez jednostkę samorządu terytorialnego prowadzącą dom lub zlecającą jego prowadzenie zgody Wojewody.
- b) w przypadku likwidacji środowiskowego domu samopomocy, zamiar takiej jednostki samorządu terytorialnego prowadząca lub zlecająca prowadzenie środowiskowego domu samopomocy powinna zgłosić wojewodzie na co najmniej 6 miesięcy przed planowanym terminem likwidacji. Zgłoszenie powinno szczegółowo określać:
- przyczyny likwidacji,
 - harmonogram działań związanych z likwidacją,
 - sposób realizacji przez gminę wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi po likwidacji domu.

48. Sposób wykorzystania infrastruktury i wyposażenia likwidowanego środowiskowego domu samopomocy, finansowego z dotacji wymaga uzgodnienia z Wojewodą.

Standardy organizacji i funkcjonowania środowiskowego domu samopomocy

1. Usługi bytowe

- a) dom usytuowany w otoczeniu sprzyjającym bezpieczeństwu i spokojowi uczestników zajęć, w dogodnym punkcie komunikacyjnym lub z zapewnionym dowozem i odwozem,
- b) powierzchnia użytkowa domu, przypadająca na jednego uczestnika wynosi nie mniej niż 8m²,
- c) dom, szczególnie typu B, pozbawiony jest barier architektonicznych,
- d) dom jest wyposażony w udogodnienia umożliwiające funkcjonowanie osobom niepełnosprawnym.

2. W domu znajdują się pomieszczenia:

- a) sala ogólna/spotkań umożliwiająca spotkanie się uczestników zajęć i ich rodzin,

- b) poza salą ogólną/spotkań w domu znajdują się co najmniej 2 wielofunkcyjne pomieszczenia, do prowadzenia działalności wspierającej, aktywizującej i rehabilitacyjnej, m.in. w formie treningów,
 - c) pokój do indywidualnego poradnictwa psychologicznego, socjalnego, psychiatrycznego, pedagogicznego, logopedycznego, pełniący ponadto funkcję pokoju wyciszenia,
 - d) wydzielone pomieszczenie kuchenne z niezbędnymi urządzeniami i sprzętem gospodarstwa domowego, pełniące funkcję pracowni kulinarnej,
 - e) jadalnia mogąca pełnić funkcję klubu lub Sali aktywizacji i terapii zajęciowej, pomieszczenia rehabilitacyjnego do terapii ruchowej,
 - f) łazienka wyposażona w natryski lub wannę,
 - g) co najmniej dwie toalety, optymalnie jedna toaleta na 8 uczestników (osobno dla kobiet i mężczyzn) oraz toaleta dla personelu;
3. W domu znajdują się sprzęty odpowiednie do realizacji zadań wspierająco-rehabilitacyjnych:
- a) sprzęt do treningu samoobsługi i zaradności życiowej, w tym pralka automatyczna z suszarką, żelazko, deska do prasowania, suszarka do włosów i inne sprzęty gospodarstwa domowego, w zależności od rodzaju prowadzonej terapii, a także sprzęt sportowo-rekreacyjny i inne,
 - b) sprzęt tv-audio-video i muzyczny.

Ramowy Program Działalności Środowiskowego Domu Samopomocy

1. **Cel ogólny funkcjonowania domu z uzasadnieniem** konkretną sytuacją na obszarze działania domu (rodzaj wyciągu ze strategii rozwiązywania problemów społecznych i bilansu potrzeb w zakresie pomocy społecznej wraz z opisem struktury uczestników pod względem rodzaju stwierdzonych zaburzeń, ogólna ocena sytuacji społecznej i materialnej uczestników, relacje ze środowiskiem itp.)
2. **Cele szczegółowe działania domu**, w tym 3 priorytety:
 - kształtowanie umiejętności społecznych i umiejętności z zakresu samoobsługi (w tym usprawnianie wykonywania podstawowych czynności dnia codziennego)
 - wsparcie w zakresie zapewnienia uczestnikom psychiatrycznej opieki zdrowotnej,
 - integrowanie uczestników z ich środowiskiem lokalnym (w tym rodzinnym).
1. **Formy działalności** prowadzonej przez dom dla osiągnięcia wyznaczonych celów (treningi i inne formy zajęć wspierająco-aktywizujących, miejsca całodobowe pobytu okresowego oraz formy i zasady współpracy z różnymi jednostkami, w tym w szczególności z rodzinami i innymi osobami z otoczenia uczestników, w tym – z ich miejsca zamieszkania) oraz **uzasadnienie wyboru poszczególnych form działalności** w odniesieniu do poszczególnych uczestników i ich grup.
2. **Metody, sposoby i kryteria** (ilościowe i jakościowe) **oceny efektów działalności domu, w tym postępy uczestników.**
3. **Możliwości realizacji poszczególnych form działania**, ze wskazaniem posiadanych zasobów (ludzkich, materialnych i organizacyjnych).
4. **Przyjęte kierunki dalszego rozwoju** (szkolenia pracowników, pozyskiwanie wykwalifikowanej kadry, nowe formy wsparcia, rodzajów zajęć, oceny postępów uczestników, sposoby budowania właściwych relacji z otoczeniem społecznym, infrastruktura itd.) **wraz z uzasadnieniem.**

